

N:o 58.

Ank. till Riksd. Kansli d. 23 Mars 1867, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående rättighet för fjerdingsman, som beordras till tjensteförrättning utom sitt distrikt vid beväringss-mönstringar, marknader och dylikt, att för sådan förrättning uppbära särskild ersättning.

(2:dra U. A.)

Af högstberörda den 18 sistlidne Januari aflättna och till Stats-Utskottet remitterade nådiga Proposition (införd under N:o 13 i 1:sta Samlingen af Bihanget till Riksdagens Protokoll) inhemtas, hurusom åtskillige fjerdingsmän, hvilka af länsmanen i orten beordrats att till och från en utom deras distrikt belägen vapenöfningsplats medfölja beväringssmanskapet från de socknar, der bemålde fjerdingsmän voro anställda, hos Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande häröfver sig besvärat, med yrkande, bland annat, att blifva från ett slikt bestyr för framtiden befriade. I anledning häraf hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förklarat, att då det både enligt författning ålåg fjerdingsman att biträda vid beväringssmanskaps sammandragning och det för ordningens vidmagthållande vore för länsman nödvändigt att hafva biträde af fjerdingsmän vid beväringssmanskapets afgång från hemorten till det ställe, der det aflemnades åt militärbefälet, och likaledes under hemmarchen, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke kunde å framställningen fästa afseende. Detta beslut hade af ofvanbemälde fjerdingsmän blifvit öfverklagadt hos Kammar-kollegium, som af anförda skäl funnit, det klaganderne icke haft skyldighet att beväringssmanskapet till och från ifrågasvarande mötesplats åtfölja, hvadan Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag härutinnan af Kollegium upphäfdes. Uti de af länsmanen häröfver anförda underdåniga besvär vore anmärkt, att han hvarje år erhöle befallning att föra häradets beväringssmanskap från hemorten till den öfver tre mil aflägsse liggande vapenöfningsplatsen och derifrån åter till hemorten; — att då inryckningen skedde tidigt på morgonen, manskapet således måste föregående dag marchera från hemorten och begagna nattqvarter i närheten af mötesplatsen, hvadan, för ordningens

vidmagthållande bland manskapet såväl under marchen som i nattqvarteret, läns-
mannen oundgängligen måste hafva biträde och jemväl syntes nödigt, att detta
biträde utgjordes af i tjenst stadd person, som vid laga ansvar vore skyldig att
lyda länsmannen och som äfven hade rättighet att af manskapet fordra lydnad;
samt att sådant biträde icke kunde erhållas af annan person än i tjenst varande
fjerdingsman, och beväringssyngling icke anses skyldig lyda annan fjerdingsman
än den, som sådan tjenst innehade i den socken, hvarifrån ynglingen sjelf vore.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och då det å ena sidan vore
af särdeles vigt för vidmagthållande af ordning och säkerhet, att kronobetjenin-
gen icke betoges rättigheten att beordra fjerdingsman, för vissa fall, till tjenst-
göring äfven utom dess egentliga distrikt, men å den andra åter med billighet
vore öfverensstämmande, att fjerdingsman för sådant uppdrag åtnjöte ersättning,
har Kongl. Maj:t, som ansett pröfningen af förberörda besvärsmål böra anstå, in-
till dess Riksdagen blifvit i tillfälle att pröfva förevarande framställning, förden-
skull föreslagit Riksdagen, att förklaras måtte, att fjerdingsman, som beordras
till tjenstförrättning utom sitt distrikt vid beväringsmönstringar, marknader och
dylikt, skall ega att för sådan förrättning uppbära ersättning i likhet med hvad
för nämndemän är stadgadt i Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863, dock
att utfärdande af ordre till slik förrättning icke må ega rum med mindre Kongl.
Maj:ts vederbörande Befallningshafvande uppå särskild hemställan sådant medgifvit.

Med hänseende till de i den nådiga Propositionen anförda förhållanden,
får, jemte erinran att, enligt Resereglementet af den 10 November 1865, den
ifrågaställda ersättningen utgör skjutserättning med 1 R:dr 25 öre för milen
samt dagtraktamente å 2 R:dr, Utskottet hemställa,

att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande
hänseende behogat föreslå.

Stockholm den 23 Mars 1867.

På Utskottets vägnar:

Arv. Frison Posse.
